

9. Europejska Konferencja Geoparkowa Lesbos, Grecja, 1–5.10.2010

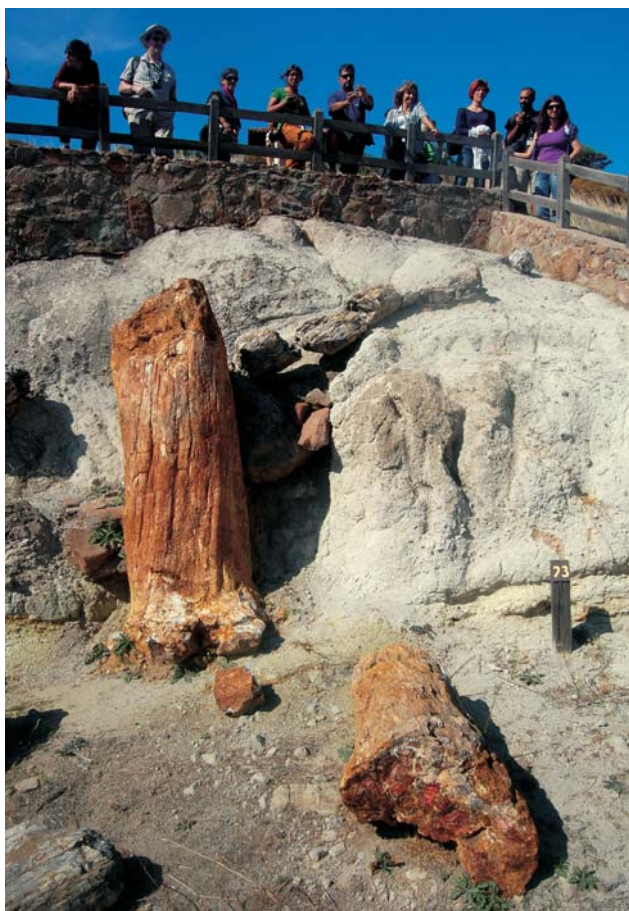
W dniach 1–5 października 2010 r. w stolicy greckiej Wyspy Lesbos, Metylenie, odbyła się 9. Europejska Konferencja Geoparkowa (9th European Geoparks Conference) zorganizowana pod auspicjami UNESCO przez Europejską Sieć Geoparków (EGN – European Geoparks Network), Wydział Geografii Uniwersytetu Egejskiego oraz Muzeum Historii Naturalnej *Lesvos Petrified Forest*. W konferencji wzięło udział ok. 350 uczestników nie tylko z Europy, ale również z Azji, Ameryki Południowej, Środkowej i Północnej. Polskę reprezentowały trzy osoby: Michał Krobicki z Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, który wygłosił referat, przygotowany wspólnie z Markiem Doktorem, Janem Golonką i Tadeuszem Słomką, pt. *Selected parts of the Polish Carpathians as potential regions for geoparks*; Anna Fijałkowska-Mader z Oddziału Świętokrzyskiego Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Kielcach, która prezentowała poster, stworzony wspólnie z Grzegorzem Pieńkowskim, pt. *The Kamienna Valley Geopark (Holy Cross Mts., Poland) – a unique geoeducational area* oraz Michał Poros z Geoparku Kielce, który przedstawił poster pt. *Chęciny–Kielce Geopark – an aspiring projected geopark (Poland)*. Ogółem wygłoszono ok. 150 referatów i przedstawiono 12 posterów. Problematyka prezentacji była bardzo zróżnicowana. Obejmowała charakterystykę i rozwój Europejskiej Sieci Geoparków, geoparków azjatyckich i latynoamery-

kańskich. Przedstawione zostały nowe geoparki aspirujące zarówno do EGN, jak i do Globalnej Sieci Geoparków (GGN – Global Geoparks Network). W ramach forum edukacyjnego podkreślano rolę geoparków w popularyzacji wiedzy o środowisku w społeczeństwie. Istotnym aspektem, poruszonym w większości prezentacji, było znaczenie geoparków dla ludności lokalnej oraz ukazanie korzyści, jakie mogą one przynieść. Prezentowano interesujące sposoby przekształcania dawnych terenów poeksploatacyjnych w geoparki.

W ramach konferencji zorganizowano wycieczkę do jednego z najstarszych geoparków europejskich – znajdującego się w zachodniej części Wyspy Lesbos *Petrified Forest Geopark*, który powstał w 2000 r. Jest to jedno z unikalnych miejsc na świecie, gdzie na powierzchni 15 000 ha spotkać można zsylikowane pnie drzew, niektóre zachowane w pozycji przyżyciowej, pogrzebane pod grubą warstwą materiału piroklastycznego. Las mieszany, który porastał teren obecnej wyspy 20 mln lat temu, został zniszczony przez erupcje wulkanów i zasypany popiołem wulkanicznym. Na skutek intensywnej cyrkulacji hydrotermalnej roztworów bogatych w krzemionkę, bez udziału czynników zewnętrznych, doszło do skamienienia roślin z zachowaniem ich wewnętrznej struktury. W skałach piroklastycznych zachowały się bardzo dobrze liście i igły drzew, na podstawie których możliwe stało się odtworzenie składu taksonomicznego miocenkiego lasu. Rosły tu wówczas zarówno drzewa iglaste (sekwoje, sosny, cyprysy), jak i liściaste (dęby, drzewa cyprysowe, laurowe) oraz palmy.

Równocześnie z konferencją odbył się 4. Międzynarodowy Intensywny Kurs Geoparkowy (4th International Intensive Course on Geoparks), adresowany głównie do studentów, oraz 26. Spotkanie Koordynacyjne EGN (26th EGN – Coordination Meeting), na którym uchwalono przyjęcie 5 nowych członków do Europejskiej Sieci Geoparków: *Basque Coast Geopark* (Kraj Basków, północna Hiszpania), *Parco Nazionale del Cilento e Vallo di Diano* (Kampania, Włochy), *Rokua Geopark* (Finlandia), *Tuscan Mining Park* (Toskania, Włochy) i *Vikos–Aaos Geopark* (Grecja). Obecnie do sieci należą 42 geoparki: najwięcej, bo aż 7, znajduje się na obszarze Wielkiej Brytanii i we Włoszech, po 5 w Niemczech i Hiszpanii, 4 w Grecji, po 2 we Francji, w Portugalii, Irlandii i Norwegii, a także po jednym w Austrii, Chorwacji, Czechach, na granicy Słowacji i Węgier, w Rumunii i Finlandii. Poza Europą istnieje 35 geoparków, z czego 24 w Chinach.

Spostrzeżenia, jakie wypływają z udziału w konferencji, to przede wszystkim potrzeba większej konsolidacji działań związanych z wypracowaniem przejrzystej strategii tworzenia krajowych geoparków w Polsce. Ważne zagadnienie stanowi również współpraca i wymiana informacji między polskimi instytucjami zaangażowanymi w tworzenie geoparków w zakresie wypracowania dobrych praktyk związanych z funkcjonowaniem i administrowaniem geoparkami.

Ryc. 1. Skamieniały pień miocenkiej sekwoi na terenie *Petrified Forest Park*. Fot. M. Poros